VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Pölinätä pöntössä

Viisitoista minuuttia ennen istunnon alkua keskiviikkona eduskunnan kahvila muuttui muurahaispesäksi. Syysistuntokausi alkoi siis kuin mikä tahansa täysistunto.

Parin tunnin ajan kahvilassa olivat päivystäneet lähinnä toimittajat, kuvaajat ja muut kojeiden kantajat. Uhriksi kelpasi lähes jokainen onneton, joka kahville eksyi.

Eri välineisiin kysyttiin kaikilta, miten kesä oli mennyt ja mitä kansanedustaja odottaa poliittiselta syksyltä. Vain **Saara Karhu** (sd.) sai rauhassa lusikoida soppansa.

Tunsin haikeaa sympatiaa esimiestensä puristuksessa uurastavia kollegoja kohtaan.

Muistin, miten nuorelle toimittajalle oli annettu kuolematon idea haastatella puoluesihteereitä kesälomasuunnitelmista. Muutama ehti uhrautua kunnes SDP:n puoluesihteeri **Ulf Sundqvist** kehotti toimittajaa suuntautumaan tuoreempiin ja asiallisempiin ideoihin.

Joko murenisi?

Yksi kansanedustaja jakeli iloisia lausuntoja aivan vapaaehtoisesti. **Juha Väätäinen** oli erotettu perussuomalaisten Helsingin piirin puheenjohtajan paikalta. Väätäinen puolestaan erotti paikalleen nousseen varapuheenjohtajan.

Ylituomari **Timo Soinin** pitäisi ratkaista kiista perjantaina. Kun Väätäinen sai vaaleissa 2 800 ääntä ja varapuheenjohtaja 600 ääntä, ratkaisun pitäisi olla helppo.

Hätäisimmät odottavat vesi kielellä, joko perussuomalaisten mureneminen vihdoin alkaa. Tuskin vielä. Nousukiidossa oleva poliittinen liike kestää pikkukolhuja.

Kunnissa kyllä tullaan näkemään monenlaisia näytelmiä tulevan neljän vuoden kuluessa. Vilpittömästi kuntalaisten hyvää ajattelevien poliittisten noviisien kyyti saattaa olla kylmää itsetietoisten paikallisten ammattivalittajien kelkassa. SMP:n kuuluisa puoluesihteeri **Urpo Leppänen** pitikin puolueensa suurimpana heikkoutena, että ”meille tulevat kaikki änkyrät.”

Lehmät ihmettelivät

Muutama kansanedustaja sai odottamatonta julkisuutta, kun heitä kuljettanut helikopteri teki pakkolaskun lehmälaitumelle. **Pentti Kettunen** (ps.) ei muista aiemmin iltapäivälehtien etusivulle päässeensä.

Sen sijaan **Sampsa Katajan** (kok.) naama on suurelle yleisölle tuttu kuntien eläkevakuutuksen lahjusjuttujen ja viimeksi pikkujouluisten sopertelujen vuoksi. Kokoomuksen varapuheenjohtajuus meni mutta julkisuutta riittää.

Ensimmäisissä haastatteluissa Kettunen oli totinen poika mutta otti keskiviikkona rennommin. ”Eihän siinä mitään pelottavaa ollut, kun niin matalalla lennettiin.”

Toinen helikopteri haki viisi kansanedustajaa, kaksi eduskunnan virkamiestä ja kolme lentäjää laitumelta yökylään Vaalimaan rajavartijoiden hommia tutkimaan. Lehmät jäivät ihmettelemään helikopteria.

Kettunen on eduskunnan viimeisiä aitoja vennamolaisia, joka uskollisesti kantaa SMP:n kravattia. Näitä keräilykappaleita kuulemma kaapissa löytyy.

Eläkeikää hivutetaan

Eduskunta pääsi vihdoin varsinaisiin töihinkin. Emudramatiikan ja budjetin ohella pitää käsitellä ennätysmäärä lakiesityksiä. Kevätkaudella hallitus laiskotteli eikä edustajien pöydille kertynyt paperia totuttuun tahtiin.

Keskiviikkona eduskunta harjoitteli huonontamaan eläketurvaa. Hallitus esittää osa-aika- ja varhaiseläkkeiden alaikärajojen nostamista vuodella. Samoin nousee takuueläkkeen alin ikäraja.

Anu Vehviläisen (kesk.) mielestä hallitus on juuttunut rakastamaan desimaaleja. Uudistuksen uskotaan nostavan eläköitymisikää 0,1 vuotta.

Vehviläinen vaati hallitukselta omia järeitä toimia työurien pidentämiseksi työmarkkinajärjestöjen tuottaman näpertelyn sijaan. Sosiaaliministeri **Paula Risikko** (kok.) niitä lupasi.

SDP:n varapuheenjohtajuuden kesällä hävinnyt ay-aktiivi **Jukka Kärnä** tulistui kolmikannan puolesta etenkin, kun **Jyrki Yrttiaho** (vasr.) haukkui SAK:n työnantajien myötäilystä.

Ikäpuhemies **Kauko Tuupainen** (ps.) arveli tavoitteena olevan eläkeiän hivuttaminen 70 vuoteen, vaikka hallitus muuta lupaa.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Seisoin suvipäivänä
Prisman pihassa
näin: on kansa Suomen
isossa lihassa
tutkailin siinä
matamin mallista
ei ruoka voi täällä
olla kallista

auton, mönkijän
halvalla saa
kulki kuskia monta
varsin vantteraa
on moottori valjastettu
jo uistimenkin vetoon
airot mätänevät
rantatörmän ketoon

kone pilkkoo
jo puutkin takan
on laaja urakka
selän pesu akan
huoletta voittekin
ruuan hintaa nostaa
väki liikaa sitä
kumminkin ostaa

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 8.9.

Katovahinkojen arvioimiseen syytä ryhtyä koko maassa

Maataloustuottajain Keskusliitto ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund ovat esittäneet valtioneuvostolle, että hallitus tekisi periaatepäätöksen satomenetysten korvaamisesta sekä että maatalousministeriö selvittäisi koko maata koskevien yhdenmukaisten arvioperusteiden nojalla katovahinkojen suuruuden. -- Pohjois-Suomea kohdanneiden hallojen johdosta on viljasato siellä käytännöllisesti katsoen jo menetetty. -- Ilmeistä kuitenkin on, että viljakato tulee muodostumaan paljon laajemmaksi.

jatkoa edelliseltä sivulta

HARRI NURMINEN

”Kotitarveviljelyllä saamme omaa perunaa pöytään”, kertoo Antti Heinonen 3-vuotiaan Eemilin auttaessa perunannostossa.

Unesta, ajasta ja rahasta on pulaa, mutta kaikki muu on ihanaa

Johanna ja Antti Heinonen elävät unelmaelämäänsä. Vaikka ruuhkavuodet tuntuvat raskailta, tätä aikaa pariskunta ei vaihtaisi pois.

Veljeksistä on jo toisilleen leikeissä seuraa.

”Järjestämme molempien harrastuksille aikaa. Henkireikiä pitää olla”, sanoo Johanna Heinonen, jonka oma henkireikä on hevosharrastus. Eemilille äidin hevoset ovat tuttuja kavereita.

”Antti on niin ihana mies, että lähtisin sen perässä vaikka Siperiaan. Maailmalla kohtaa kaikenlaista ketkua, helmestä on pidettävä kiinni”, pohtii Johanna-äiti pyykkien äärellä.

HÄMEENLINNA (MT)

Rinteelän tilalla Hauhon Apoon kylässä eletään elämän ruuhkavuosia. On pieniä lapsia, lehmiä ja hevosia, lainaa riittämiin, jatkuva kiire, huonosti nukuttuja öitä ja kerta kaikkiaan liian vähän aikaa.

Heinosen perheeseen kuuluu isä **Antti**, 31, äiti **Johanna**, 31, esikoinen **Eemil**, 3, ja kohta 1-vuotias **Akseli**.

”Raskaimpina aikoina sitä vain ajattelee, että enää niin ja niin monta tuntia ja lapset menee nukkumaan ja tämäkin päivä viimein loppuu”, tunnustaa perheen äiti.

Kun joku tuttu on kysynyt, millä te selviätte, Antilla ja Johannalla on vastaus valmiina.

”Pala kerrallaan. Sitä herää aamulla ja lähtee purkamaan asioita jostain päästä. Kaikkea ei ehdi. Minä en tykkää tehdä asioita huonosti. Siksi hommat joskus venyvät, kun teen ne sitten kerralla kunnolla, kun on aikaa”, Antti pohtii.

Kiireestä huolimatta Heinoset nauttivat elämästään.

”Ei tätä vaihtaisi mihinkään. Elämme nyt unelmaamme. Eivätkä ruuhkavuodet ikuisuuksia kai kestä”, Johanna miettii.

Maajussille hevostyttö

Antti on tiennyt jo lukioikäisestä asti jatkavansa kotitilan pitoa.

”Isä kuoli yllättäen vuonna 1998. Siitä asti olen hoitanut kotitilalla isännän virkaa. Vuosi sitten saimme viimein sukupolvenvaihdoksen tehtyä, kun pikkusiskoni kasvoi täysi-ikäiseksi ja pystyi tekemään tilakaupan ilman maistraattia.”

Antti jatkaa tilan pitoa nyt äitinsä kanssa. Johannalla on työpaikka Suomen hevosenomistajien keskusliitossa Lahdessa.

”Tiesin jo tavatessamme, mihin olin ryhtymässä. Antti kertoi heti haluavansa jatkaa kotitilaansa. Olen kaupunkilaistyttö, mutta minulla oli jo silloin hevonen ja toinen tulossa. Arvomme ja ajatusmaailmamme olivat samanlaisia. Me sovimme hyvin yhteen”, Johanna arvioi.

”Pikkutyttönä olen sanonut äidille, että isona menen sitten naimisiin jonkun tosi rikkaan miehen kanssa, jolla on talli ja hevosia. No, Antti ei oo kovin rikas ja hevoset on omasta takaa, mutta se rakensi mulle tallin.”

Kun sukupolvenvaihdos tehtiin, Johanna oli viimeisillään raskaana. Muuttokuormaa purettiin tilalla vain kahta viikkoa ennen laskettua aikaa.

”Äidin mielestä oli selkeintä tehdä sukupolvenvaihdos kerralla selväksi. Ja kyllähän se niin on. Meidän elämämme on nyt tässä”, Antti pohtii.

Rahasta neuvotellaan

Raha tuo oman paineensa ruuhkavuosiin. ”Jokainen sukupolvenvaihdoksen tehnyt tietää, että ensimmäiset kymmenen vuotta tehdään töitä niska limassa”, Antti kuvailee.

”Jouluna tietää, jääkö laskujen maksun jälkeen rahaa uuteen jääkaappiin. Jos rahaa ei jää, vanhalla jääkaapilla mennään vielä ensi vuosi, vaikka kurkut jäätyvätkin siellä.”

Vaikka Antilla on päävastuu lainojen ja laskujen maksamisesta, Johanna haluaa tietää missä mennään. Investoinneista päätetään yhdessä.

”Me olemme puhuneet rahasta avoimesti keskenämme alusta asti. Meillä on myös avioehto”, Johanna kertoo.

”Niin, avioehto, jossa Johannalle avioeroturva”, tarkentaa Antti.

Rinteelän tilalla on paikat 23 lypsävälle ja peltoa 60 hehtaaria. Laajennussuunnitelmia on paljon.

”En halua tähän nyt heti mitään miljoonavelkoja lisää ja hirttää itseäni töillä. Pala kerrallaan mennään. Ensi vuonna rakennetaan jotain – ihan varma en vielä ole, että mitä. Emolehmätuotantoon olisi tarkoitus suuntautua.”

Hoitovapaa tuo joustoa

Yksi perheen tekemä ratkaisu kiireestä selviämiseen on se, että Johanna jää nyt lomiensa pitämisen jälkeen työstään hoitovapaalle.

”Olin äitiys- ja perhevapaiden jälkeen seitsemän viikkoa töissä ja Antti piti isäkuukauden.”

70 kilometrin työmatkaan kului päivittäin yli kaksi tuntia aikaa.

”Lähdin aamulla kukonlaulun aikaan ja tulin illaksi kotiin. En ehtinyt nähdä lapsia kuin hetken ja yritin ehtiä hoitaa kaikki kotiaskareet ennen kuin kaaduin nukkumaan. Antti yritti sitten yöt tehdä tilan töitä. Ei se tässä tilanteessa toiminut”, Johanna kuvailee.

Perhe istui alas ja pohti tilannetta. Työssäkäynti tilan ulkopuolelta olisi tuonut lisärahaa muutaman satasen kuussa. Perheen arjen toimiminen on nyt tärkeämpää.

”Nyt on aikaa myös kotitarveviljelyyn, joka hiukan kompensoi niitä menetettyjä euroja. Yhteinen aika on sen sijaan korvaamatonta.”

Tukiverkot kullan arvoiset

Ilman vahvoja tukijoukkoja ruuhkavuosista selviäminen olisi Antin ja Johannan mielestä erittäin vaikeaa.

”Vaikka minun vanhempani ovat vielä molemmat työelämässä, he ovat auttaneet todella paljon lastenhoidossa. Koska Antin äitiä tarvitaan tilan töissä, lastenhoitoapu pitää saada muualta”, Johanna kertoo.

Ystävien tapaamiset ovat viime vuosina muuttuneet lapsiperhetapaamisiksi.

”Onneksi monella kavereilla on sama elämäntilanne. Vuorotellen on käyty vieraissa niin, että lapset leikkivät yhdessä ja vanhemmat saavat vaihtaa kuulumisia”, Antti sanoo.

Antille ja Johannalle on itsestään selvää, että molemmat pääsevät myös irtaantumaan kotoa omien harrastustensa pariin. Johanna harrastaa teatteria ja raviurheilua, kun taas Antilla on hoidettavanaan muun muassa luottamustoimi MTK:n paikallisyhdistyksen puheenjohtajana.

”Pidämme säännöllisesti kalenteripalavereja. Molemmille järjestetään mahdollisuus menoihin. Ja molemmat tietävät jo valmiiksi toisen tärkeät menot. En esimerkiksi kuvittelekaan, että estäisin Anttia menemästä metsästyskauden avajaisiin”, Johanna nauraa.

”Toisaalta Antti tietää saavansa ihanan vaimon kotiin, kun olen päässyt Kuninkuusraveihin.”

Unesta tingitään

Kun kaikkea ei ehdi ja jostain on pakko tinkiä, mikä se on?

”Yöuni. Meillä nukutaan todella vähän. Onneksi molemmat lapset ovat olleet hyviä nukkujia. Lasten takia emme siis valvo. Valvominen tulee siitä, että tekemättömiä töitä yritetään saada tehtyä lasten nukkumaanmenon jälkeen”, tunnustaa Johanna.

”Kun on tarpeeksi kierroksia päällä, minä en saa edes unta ja potkiskelen tunteja peittoa sängyssä. Antti sen sijaan nukahtaa sillä sekunnilla kun pistää päänsä tyynyyn.”

Lasten nukkumaanmenon jälkeen raivataan lelut, hoidetaan tiski- ja pyykkivuoret, hoidetaan hevosten ja karjan iltatarpeet, maksetaan laskuja, vastataan sähköposteihin ja yritetään muistella mitä jäi tekemättä.

”Parisuhteelle jää varmaan myös liian vähän aikaa”, pohtii Antti.

”Nyt sentään näemme toisiamme päivisin, kun olen kotona. Ja kyllähän sinä minua huomioit!” Johanna vakuuttaa.

”Juu, onhan se totta, että kun ohi mennessään vähän pyllylle taputtelee, siinä saa aika nätin hymyn takaisin”, Antti iskee silmää.

STINA HAASO